

EK – 48

SANAYİLEŞMENİN KM TAŞLARI

EK – 48

SANAYİLEŞME SÜRECİNDE İLGİ ÇEKİCİ KMTAŞLARI

1927

‘Sanayi kuruluşu’ olarak tanımlanan işyerlerinin % 96 sında *motor* yok.
Bu işyerlerinde ortalama işçi sayısı: 4

Şekerin kilosu 50 krş

1935

Sanayi sektörünün katma değeri kişi başına, günde, 4 krş.
Bu para ile 1935 fiyatları ile 100 gr şeker alınabiliyor.

Şekerin kilosu 40 krş

1938-1939

Vatandaşlar, devletin beş yılda yirmi küsur büyük fabrika kurmuş olmasından çok mutlu. Bkz ULUS Gazetesi 29 Ekim 1938 (EK – 2)

Şekerin kilosu 30 krş

Yılda 95 bin ton şeker üretiliyor.

Sanayi sektörünün kişi başına katma değeri günde 6 krş olmuş. Bu para ile 200 gr şeker alınabiliyor.

1939 - 1950 Dönemi

Devlet on bir yılda beş yeni fabrika kurmuş:

1943 Sivas Çim.Fabrikası (Makineleri 1938 yılında Almanya’ya sipariş edilmiş)

1947 Rize Çay Fabrikası

1948 Ankara Uçak Motorları Fabrikası !

1949 Adana Çırçırılama Fabrikası

1949 Filyos Ateş Tuğlası Fabrikası

Şeker vergi unsuru olarak kullanılmış. Fiyatı bir ara (1942) 480 kuruşa kadar çıkmış. 1948 yılında fiyat 100 kuruş, talep 160 bin ton ve üretim 100 bin iken, açığı kapatmak gerekçesi ile, aciz içinde, şeker fiyatına % 60 zam yapıldığını Başbakan açıklamış.

1935 – 1965 yılları arasında Türkiye nereden nereye gelmiş?

	Konu - Ürün	1930	1965
1	Nüfus <i>milyon kişi</i>	14	31
2	Elektrik Enerjisi Üretimi <i>milyon kwst</i>	106	4 953
3	Şeker Üretimi <i>bin ton</i>	13	600
4	Çimento Üretimi <i>bin ton</i>	104	3 238
5	Pamuklu Kumaş Üretimi <i>milyon metre</i>	10	788
6	Yünlü Kumaş Üretimi <i>milyon metre</i>	1.7	25
7	Çelik (Haddehane Ürünü) <i>bin ton</i>	YOK	759
8	Kağıt Üretimi <i>bin ton</i>	YOK	75
9	Petrol Ürünleri Tüketimi <i>bin ton</i>	93	3 753
10	Petrol Ürünleri Üretimi <i>bin ton</i>	YOK	3 621

1965 yılında son derece karmaşık bir seçim kanununa (Milli Bakiye Sistemi) rağmen Demokrat Parti'nin mirasına sahip çıkan bir partiyi, Adalet Partisi, tek başına iktidara gelmiştir. Türkiye bu dönemden sonra daha hızlı bir sanayileşme sürecine girecektir.

1965 yılında Sanayi sektörünün katma değeri, kişi başına günde 135 krş.

Bu para ile 490 gr şeker alınabiliyor.

